

CD Klimaatakkoord gebouwde omgeving, 6 april 2022

Warmtenetten spelen een cruciale rol in de energietransitie van de gebouwde omgeving. De komende decennia zal grootschalige uitrol van nieuwe warmtenetten plaatsvinden. De omvang van ondergrondse kabel- en leidingnetten en het aantal graafactiviteiten neemt daardoor sterk toe. Zonder voldoende aandacht voor de samenhang van die opgave met al aanwezige infrastructuur, zoals drinkwaterleidingen, leidt dit tot knelpunten. In veel stedelijke gebieden is het al zo druk in de ondergrond dat er geen ruimte is voor nieuwe kabels en leidingen. De warmtetransitie kan daarom niet zonder een goede oplossing te bieden voor het ruimtevraagstuk voor kabels en leidingen in de bodem. Er zijn duidelijke kaders nodig om dit knelpunt in goede banen te leiden.

Ongewenste opwarming van drinkwater voorkomen

In de Drinkwaterwet is een wettelijke temperatuureis voor drinkwater vastgelegd van maximaal 25 °C. Aan het borgen van die temperatuurvereiste is een groot volksgezondheidsbelang verbonden. Overschrijding van die norm kan namelijk leiden tot ontwikkeling van gezondheidsbedreigende micro-organismen. Wanneer warmtenetten en drinkwaternetten in de bodem te dicht op elkaar worden gelegd zal warmte-uitstraling uit warmtenetten leiden tot overschrijding van deze temperatuurnorm voor drinkwater en gezondheidsrisico's veroorzaken. Er zullen bij de uitrol van warmtenetten waarborgen moeten zijn om opwarming van drinkwater in het leidingnet te voorkomen. Het voorkómen van opwarming van drinkwater moet een randvoorwaarde zijn bij vergunningen voor aanleg van deze netten. Gemeenten moeten gaan toezien dat warmtenetten ook daadwerkelijk op een juiste wijze worden aangelegd.

- ▶ Neem het voorkómen van opwarming van drinkwater op als randvoorwaarde voor vergunningen voor aanleg van warmtenetten
- ▶ Regel adequaat toezicht en handhaving door gemeenten op een juiste aanleg van warmtenetten

Effecten op drinkwaterinfrastructuur meewegen in de plan- en besluitvorming over warmtenetten

De publieke drinkwatersector heeft via de Drinkwaterwet de wettelijke taak om iedereen die daarom verzoekt van kwalitatief goed drinkwater te voorzien. Ook hebben drinkwaterbedrijven tot taak het tot stand brengen en in stand houden van de infrastructuur voor de productie en distributie van drinkwater. Tegenover deze belangrijke maatschappelijke opdracht moeten rechten en waarborgen staan om daar op een goede en kostenefficiënte wijze aan te kunnen voldoen.

Alle ingrepen in de ondiepe ondergrond hebben direct gevolgen voor de daar al aanwezige infrastructuur. Aanleg van warmtenetten kan voor de drinkwaterbedrijven leiden tot de noodzaak om maatregelen te treffen en tot vroegtijdige vervanging, verlegging en/of versnelde afschrijving van de infrastructuur. Aanleg van warmtenetten heeft daardoor consequenties voor doelmatig assetmanagement van drinkwaterbedrijven. Bij aanleg van warmtenetten moet afwenteling van kosten op de drinkwaterklant worden voorkomen. Het principe 'kostenveroorzaker = kostendrager' moet hierbij het uitgangspunt zijn.

- ▶ Creëer waarborgen dat bij besluitvorming over uitrol van warmtenetten de impact op de drinkwaterinfrastructuur integraal wordt meegewogen en afwenteling van kosten wordt voorkomen; de kostenveroorzaker moet de kostendrager zijn

Waarborg geordende ligging van ondergrondse infrastructuur

De ondiepe ondergrond in stedelijke gebieden is vol. Een adequaat kader met eisen en randvoorwaarden is hier cruciaal om alle opgaven in goede banen te leiden. Deze goede ordening van de ondiepe ondergrond zal tot stand moeten komen in samenspraak met betrokkenen die belangen hebben in de ondergrond. Er is daarbij behoefte aan een veel sterkere regierol en coördinatie van gemeenten, in een juiste balans met de autonome bevoegdheden en verantwoordelijkheden van netbeheerders zelf. Hierbij dienen werkwijzen gevonden te worden die leiden tot integratie van de verschillende opgaven (energietransitie, klimaatadaptatie, vervangingsopgaven voor bestaande infrastructuur), die recht doen aan alle belangen en opgaven in de bodem en die leiden tot maatschappelijke optimalisaties. Vroege betrokkenheid van netbeheerders in planvormingsprocessen is hierbij cruciaal.

- ▶ Creëer waarborgen in gemeentelijke verordeningen voor een geordende aanleg van ondergrondse infrastructuur en voorkoming van ongewenste onderlinge beïnvloeding
- ▶ Regel voor wettelijke waarborgen voor vroegtijdige betrokkenheid van netbeheerders bij planvormingsprocessen voor de boven- en ondergrond

Meer informatie:

Rob Eijsink
070 3490 880
eijsink@vewin.nl

Vewin
Bezuidenhoutseweg 12
2594 AV Den Haag
T (070) 3490 850
info@vewin.nl
www.vewin.nl